

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1TdoVS/2/2023
Identifikačné číslo spisu: 9521100149
Dátum vydania rozhodnutia: 07.11.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:9521100149.11

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Františka Moznera, JUDr. Petra Paludu, JUDr. Martiny Zeleňakovej a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obvineného Ing. W. X. a spol., vedenej pre prečin nepriamej korupcie vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 k § 336 ods. 1 Trestného zákona účinného do 31. decembra 2020, na neverejnom zasadnutí konanom 7. novembra 2023 v Bratislave o sťažnostiach obvinených Ing. W. X. a Mgr. R. M. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. septembra 2023, sp. zn. 2 TdoV 14/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamieta sťažnosti obvinených Ing. W. X. a Mgr. R. M..

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 28. septembra 2023, sp. zn. 2 TdoV 14/2022, podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že sudca najvyššieho súdu JUDr. Juraj Kliment nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania vo veci obvineného Ing. W. X. a spol., vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2 TdoV 14/2022.

Obvinení prostredníctvom svojich obhajcov podali sťažnosť proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o verejnom zasadnutí konanom 28. septembra 2023.

Obvinený Ing. W. X. dodatočne písomne odôvodnil sťažnosť a uviedol, že možná zaujatosť JUDr. Juraja Klimenta spočíva v dvoch argumentačných okruhoch.

Po prvé ide o nahrávku zverejnenú na internete, ktorá obsahuje hlas podobný osobe M. W., A. riaditeľa Slovenskej informačnej služby, ktorá sa vyjadruje k zadržaniu JUDr. A. A. v akcii s názvom „Q.Š.“, pričom z kontextu jej vyjadrení vyplýva, že JUDr. Juraj Kliment mohol byť informovaný o priebehu a procesných aktivitách orgánov činných v trestnom konaní predtým, ako došlo k zadržaniu A. A. a

ďalších obvinených. Nie je pritom zrejmé, odkiaľ a z akého dôvodu mal mať JUDr. Juraj Kliment takého informácie. Toto podozrenie podľa obvineného vyplýva konkrétne z tej časti nahrávky, kde hlas podobný M. W. uvádza, že „ja som A. (A.) vybavil, aby ho Č., aby ho nerobili ... aby ho nezadržávali, aby neviem čo a tak ... a potom došiel za mnou, keď ho zadržali...., došiel za mnou Kliment a pičoval a hovorí, že by ten kokot K. nedal tú sťažnosť na Šúreka s Repom, tak ... lebo pôvodne to mal dozorovať Šúrek ... tak by ... ééé Šúrek by nežiadal väzbu pre A. ... lebo že to on s ním bol dohodnutý Kliment ... no, ale potom to dostal Kysel a bolo to v piči ... a to sa už potom išlo jak sa išlo...“ Obvinený poukázal na fakt, že M. W. medzičasom potvrdil znenie predmetnej nahrávky.

Zaujatosť JUDr. Juraja Klimenta podľa obvineného zakladajú aj informácie obsiahnuté v článku s názvom „Hriešne mesto?“, z ktorého vyplývajú podozrenia z nadštandardného vzťahu medzi sudcom JUDr. Jurajom Klimentom a špeciálnym prokurátorom JUDr. Danielom Lipšicom, LL.M. a tiež to, že boli návštevníkmi cigarového klubu v sídle Slovenskej informačnej služby, z čoho sa dá usudzovať, že aj JUDr. Juraj Kliment v tom čase udržiaval nadštandardné vzťahy s vedením Slovenskej informačnej služby.

V ďalšej časti sa obvinený Ing. W. X. vyjadril k odôvodneniu napadnutého uznesenia.

Pokiaľ ide o tam uvedenú analýzu rozhodovacej činnosti JUDr. Juraja Klimenta v tejto alebo súvisiacich veciach, táto podľa obvineného nijako nevyvracia pochybnosti o jeho nezaujatosť, vyplývajúce z podozrení o jeho konaní v prospech A. A., nakoľko jeho angažovanosť spočívajúca v stretnutiach s M. W. pred zadržaním A. A., resp. pred rozhodovaním o sťažnosti A. A. proti rozhodnutiu o väzbe (o ktorej rozhodoval senát pod vedením JUDr. Juraja Klimenta) bola zásadným prekročením červenej čiary, za ktorou sa už nestrannosť a nezaujatosť sudcu javí len v nejasných obrysoch. Sudcovi JUDr. Jurajovi Klimentovi podľa obvineného musela byť prinajmenšom podozrivá žiadosť M. W., ktorá prišla tesne po tom, čo bol zadržaný jeho prvý námestník. Z nahrávky podľa obvineného navyše nie je možné vylúčiť, že toto stretnutie sa uskutočnilo v čase, kedy JUDr. Juraj Kliment mal vedomosť, že mu bola pridelená na rozhodnutie sťažnosť A. A. a spol. proti rozhodnutiu o väzbe. Vyjadrenie, že toto stretnutie malo informačný charakter, sa podľa obvineného javí ako neprípustný zásah do nezávislosti súdov.

K odôvodneniu ohľadom legitímnosti stretnutí JUDr. Juraja Klimenta s JUDr. Danielom Lipšicom, LL.M. obvinený uviedol, že je neprijateľné, aby k nim dochádzalo v sídle advokátskej kancelárie a nie oficiálne v priestoroch najvyššieho súdu. Čo sa týka prezentovaného účelu týchto stretnutí - problematika reformy justície, obvinený poukázal na fakt, že JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. bol ministrom spravodlivosti pred viac ako 15 rokmi. Tieto stretnutia obvinený hodnotí kriticky aj v kontexte toho, že obhajcom JUDr. A. A. bol JUDr. Daniel Lipšic, LL.M., ktorého o túto službu požiadal M. W., ktorý zároveň požiadal JUDr. Juraja Klimenta minimálne o jedno „informačné stretnutie“ k okolnostiam zadržania jeho námestníka JUDr. A. A., a to pred rozhodovaním o jeho väzbe, pričom v tom čase ho už obhajoval JUDr. Daniel Lipšic, LL.M., dnes špeciálny prokurátor, ktorý využitím právomoci v zastúpení generálneho prokurátora podal dovolanie proti rozsudku najvyššieho súdu z 23. marca 2022, sp. zn. 1 To 8/2021, z dôvodu, že tam prijatá kvalifikácia skutku je priaznivejšia než tá, ktorá bola dohodnutá medzi Úradom špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a JUDr. A. A.

Obvinený považuje časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ohľadom podozrenia z obštrukčného konania za snahu odpútať pozornosť od podstaty námietky zaujatosti. V tejto súvislosti obvinený uviedol, že obhajca JUDr. Adrián Kucek informoval súd o kolízii termínov verejného zasadnutia s už skôr nariadeným termínom hlavného pojednávania v inej veci a následne bezodkladne informoval súd, že mu obvinený Mgr. R. M. vypovedal plnú moc. Obhajca pritom súdu oznámil, že si uvedomuje svoje povinnosti obhajoby aj vo vzťahu k naostatok menovanému, avšak túto skutočnosť dal súdu do pozornosti, pokiaľ by zvažoval ustanovenie obhajcu tomuto obvinenému.

Za nedostatok v odôvodnení napadnutého uznesenia obvinený označil to, že v ňom chýba posúdenie namietaných okolností z pohľadu kľúčového objektívneho testu nestrannosti.

Z týchto dôvodov obvinený Ing. W. X. navrhol, aby sudca JUDr. Juraj Kliment bol podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku vylúčený z prejednávania a rozhodovania v trestnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2 TdoV 14/2022.

Obvinený Mgr. R. M. do konania neverejného zasadnutia 8. novembra 2023 svoju sťažnosť neodôvodnil.

O sťažnosti obvinených v súlade s ustanoveniami § 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku v spojení s § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch je príslušný rozhodnúť iný päťčlenný senát najvyššieho súdu. Pred samotným rozhodovaním, člen senátu JUDr. Peter Paluda oznámil zaujatosť dôvodiac pomerom k osobe JUDr. Juraja Klimenta, pričom najvyšší súd uznesením zo 6. novembra 2023, sp. zn. 2Ndt 17/2023 rozhodol tak, že JUDr. Petra Paludu nevyklúčil z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného Ing. W. X. a spol.

Následne najvyšší súd, po zistení, že obvinenými podané sťažnosti spĺňajú všetky formálne podmienky, v intenciách § 192 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie jemu predchádzajúce a dospel k záveru, že tieto sťažnosti obvinených nie sú dôvodné.

Bez potreby opakovať všeobecné východiská týkajúce sa rozhodovania o zaujatosti, tvoriace súčasť odôvodnenia napadnutého uznesenia, vylúčenie sudcu JUDr. Juraja Klimenta z vykonávania úkonov trestného konania má s ohľadom na objektívny test nestrannosti v tejto veci zakladať obsah zverejnenej zvukovej nahrávky a vzťah tohto sudcu k JUDr. Danielovi Lipšicovi, LL.M.

Pokiaľ ide o zvukovú nahrávku, ktorej časť bola zverejnená na internete, nie je zrejmé, kto túto nahrávku vyhotovil, kedy a za akým účelom. Možno konštatovať, že nahrávka nezachytáva hlas JUDr. Juraja Klimenta, ale tretej osoby. Dotknutý sudca poprel jej pravdivosť.

Odhliadnuc od uvedeného, tretia osoba v tejto nahrávke spomína JUDr. Juraja Klimenta výlučne v súvislosti so zadržaním JUDr. A. A., pričom z jej slov možno vyvodíť, že JUDr. Juraj Kliment disponoval určitými informáciami ohľadom uvedenej skutočnosti (JUDr. Juraj Kliment pritom v počiatocnom štádiu trestného konania rozhodoval o väzbe okrem iných aj JUDr. A. A.). Zo spôsobu, akým táto osoba reprodukovala svoje stretnutie s JUDr. Jurajom Klimentom, nevyplývalo, že by tento mal záujem na určitom rozhodnutí vo veci dovolateľov; ich mená sa v tejto nahrávke ani nespomínajú. Čo je dôležité v tejto súvislosti uviesť, hoci JUDr. A. A. bol zadržaný spolu s dovolateľmi, po vylúčení jeho trestného stíhania na samostatné konanie uznesením vyšetrovateľa z 13. apríla 2021, ČVS: PPZ-339/NKA-BA2-2020, mal v tejto veci postavenie svedka, a teda rozhodnutie o dovolaniach obvinených Ing. W. X. a Mgr. R. M. sa ho netýka a na jeho právne postavenie nemá žiaden vplyv. Z obsahu dotknutej zvukovej nahrávky nevyplýva, že by sa týkala konkrétnej veci, ktorá je predmetom dovolacieho konania vedeného pod sp. zn. 2 TdoV 14/2022, dovolateľov, či ich obhajcov. Najvyšší súd je preto názoru, že táto nie je objektívne spôsobilá vyvolať pochybnosť o nestrannosti (nezaujatosti) sudcu JUDr. Juraja Klimenta v uvedenom dovolacom konaní.

K ďalšej časti námietky, senát najvyššieho súdu dospel k záveru, že v tejto veci nebolo potrebné zaoberať sa samotným vzťahom sudcu JUDr. Juraja Klimenta k JUDr. Danielovi Lipšicovi, LL.M. (z hľadiska jeho charakteru a intenzity), nakoľko v uvedenom prípade nemôže ani potenciálne nastať niektorý z personálnych pomerov uvedený v § 31 Trestného poriadku.

Pomer sudcu k prokurátorovi tu a priori nemôže byť daný, nakoľko JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. v tejto veci za generálneho prokurátora nepodal dovolanie a ako prokurátor v nej nevykonal ani jeden úkon, resp. naň nedal pokyn. Ako už správne poznamenal najvyšší súd v napadnutom uznesení, špeciálny prokurátor JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. bol rozhodnutím generálneho prokurátora z 19. marca 2021, sp. zn. IV/1 Spr 228/21/1000-2, vylúčený z konania a rozhodovania v tejto veci. Samotná skutočnosť, že JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. zastáva funkciu špeciálneho prokurátora a dovolanie v tejto veci za

generálneho prokurátora podal vtedajší poverený zástupca špeciálneho prokurátora, resp. okolnosť, že prokurátori Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa v rozsahu vecnej príslušnosti tohto úradu zúčastňujú na konaniach o dovolaniach pred najvyšším súdom, nie je dôvodom na vyvodenie záveru o pochybnosti o nezaujatosti sudcu k prokurátorovi konajúcemu v danej veci, a to navyše za situácie, ak nič nenasvedčuje tomu, že by JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. akokoľvek ovplyvňoval priebeh trestného konania v tejto veci.

Najvyšší súd zohľadnil, že JUDr. Daniel Lipšic, LL.M. v istom štádiu trestného konania ako obhajca zastupoval JUDr. A. A., ako však už bolo uvedené vyššie, toho sa toto dovolacie konanie nijako netýka.

Sumarizujúc, hoci stanovisko osoby namietajúcej zaujatosť sudcu požíva dôležitosť, rozhodujúcim ostáva, či pochybnosť o nezaujatosti takejto úradnej osoby možno považovať za objektívne oprávnenú (porovnaj napr. s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Meng proti Nemecku zo 16. februára 2021, č. 1128/17, bod 46.), pričom senát najvyššieho súdu, posudzujúc všetky skutočnosti, pre rozhodnutie významné, k takémuto záveru nedospel. Na uvedenom nič nemenia ani polemiky obvineného s odôvodnením napadnutého uznesenia, či už vo vzťahu k stretnutiam JUDr. Juraja Klimenta s M. W. alebo JUDr. Danielom Lipšicom, LL.M.

Z uvedených dôvodov najvyšší súd sťažnosti obvinených jednomyseľne zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.